

# Večernik

»JUTRA«

Leto I. (VIII.), šte. 78

Maribor, petek, 5. avgusta 1927

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri  
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409  
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:  
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13  
Oglasi po tarifu  
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

## Polom ženevske razorožitvene konference

Amerika se ne bo več zavzemala za sklicanje nove konference

WASHINGTON, 5. avgusta. Neuspeh ženevske razorožitvene konference, ki je posledica nesoglasij med ameriškim in angleškim stališčem, je napravil tu zelo neugoden utis. Kljub temu, pa listi izražajo upanje, da to ne bo imelo nobenega vpliva na prijateljske odnose med Anglijo in Ameriko. Tega mnenja je tudi državni tajnik Kellogg. Podobno se je izrazil tudi predsednik Zedinjenih držav sam, Co-

olidge, ki je naglašal, da ostanejo odnošaji med Zedinjenimi državami in Veliko Britanijo na eni ter Japonsko na drugi strani kljub neuspeli razorožitveni konferenci še v naprej prijateljski. Edina posledica poloma ženevske konference pa bo, da bo Amerika opustila vsak nadaljni poizkus, da bi se sklicala nova konferenca za ustavitve oboroževanja na morju.

## Ustavitev prodaje zaplenjenega imetja v Italiji

RIM, 5. avgusta. Ministrski svet je sprejel sinoči predlog finančnega ministra glede ustavitve prodaje zaplenjenega imetja pripadnikov bivših sovražnih držav. Ta sklep pa se ne nanaša na novo osvojena ozemlja, kjer se bo likvidacija nadaljevala. Likvidacijska komisija je objavila ravno te dni obsežen seznam takih posestev z natančnim vpisom in ceno. Ta sklep ministrskega sveta je v prvi vrsti posledica dolgoletnih pogajanj med Italijo in Nemčijo.

## Samomor perzijskega konzula v Berlinu

BERLIN, 5. avgusta. Tukajšnji perzijski trgovinski ataše Hasan Alawi se je vrgel sinoči na glavnem kolodvoru pod brz vlak in obležal na mestu mrtev. Preiskava dosedaj še ni mogla ugotoviti vzroka samomora, domneva pa se, da gre za nesrečno ljubezen.

## Egipčanski kralj v Rimu

RIM, 5. avgusta. Egipčanski kralj Fuad, ki je prispel v sredo semkaj z velikim spremstvom, je daroval 100.000 lir za razne dobrodelne namene. Na čast kralju Fuadu prirede v Rimu velike slavnosti.

## Najnovejše sportne vesti

»Slavia« porazila »Sparto«.

PRAGA, 5. avgusta. Pri nogometni tekmi je izvojevala »Slavia« nad »Sparto« 2:1 (1:1) lepo zmago. Oba teama sta nastopila s prvorazrednim moštvom.

»Amateure« na Norveškem.

OSLO, 5. avgusta. Dunajski »Amateure« se porazili team tukajšnjega Sportnega kluba z 8:0.

## USMRTITEV DVAKRATNEGA MORILCA.

Včeraj zjutraj je rabelj Mauzner obesil v Novem Sadu 25letnega Mišo Krnjača iz Iloka, ki je lansko leto zavratno umoril posestnika Steinerja v Gajdobri, ustrelil potem še njegovo ženo, opleni hišo in pobegnil. Krnjač je bil do zadnjega trenutka popolnoma hladnokrvnen in udan v svojo usodo. Izjavil je: »Jaz sem ubil druge, sedaj bodo usmrtili mene. Pravici mora biti zadovoljeno!« Stopil je pred vislice prepevaje in s cigareto v ustih. Smrt je nastopila takoj.

## KONGRES INTERPARLAMENTARNE UNIJE.

BEOGRAD, 5. avgusta. Letošnji kongres Interparlamentarne Unije se bo vršil ta mesec v Parizu pod predsedstvom švedskega delegata barona Alversleba. Jugoslovanska delegacija bo vodil bivši zunanji minister dr. Ninčić.

## Žrtev strele

Nad Dugo Reso in okolico pri Zagrebu je divjala v noči od srede na četrtek strašna nevihta. Strela je treščila v stajo kmeta Antona Babića, ki je spal na senu. Staja se je takoj vnela in nesrečni Babić, ki ga je zadela strela, je zgorel v njej z vso živino. Zjutraj so našli njegovo truplo popolnoma zognjeno. Žena z otroci je spala v hiši, ki je bila istotako kmalu v plamenih, in je le z največjo težavo rešila sebe in svoje otroke. Babićeva je postala čez noč sirota z dvema otrokoma brez hiše in ognjišča.

## Zanimiv incident v Verdunu

O priliki oficijelnega izleta, ki ga je priredila delegacija nemške Mirovne lige na utrdbi Douaumont pri Verdunu, je prišlo do mučnega incidenta. Levičarske stranke v mestu so na čast nemškemu gostom priredile v nekem kinu slaynosten sprejem in naprosile župana, da tudi on v mestni hiši sprejme odlične goste. Župan pa je prošnjo zavrnil, češ, da ne bo sprejemal Nemcev v mestu, za katero je padlo 400.000 Francozov. Prišlo je do ostrega spora in nesoglasij, ki so končala celo z dejanskim spopadom.

## 200 rudarjev zasutih

V rudniku neke premogovne družbe v Clayu v severni Ameriki je strašna eksplozija, ki je nastala iz neznanega vzroka v glavnem rovu, zasula 200 rudarjev. V sled ogromnih zemeljskih plastih, ki so zasule dohode, reševalna dela le s težavo napredujejo. Po dosedanjih ugotovitvah je 75 rudarjev postalo žrtev strašne katastrofe.

LJUBLJANA, 5. avgusta. Devize: Berlin 1353, Budimpešta 990, Curih 1095, Dunaj 800,75, London 275,20, Newyork 56,80, Praga 168,60, Milan 309,25. — Efekti: Celjska posojilnica 197—199, Ljubljanska krožnica 144, Merkantilna 90, Prva hrvatska štedionica 850, Kreditni zavod 160, Šešir 104. — Poljedelski pridelki: Nobenih zaključkov.

## Strahovita avtomobilska nesreča v Hercegovini

Poštni avto s 15 potniki se prevrnil v osem metrov globok jarek — Dva mrtva, več težko ranjenih

MOSTAR, 5. avgusta. Sinoči se je pripetila na potu med Mostarjem in Imotskim težka avtomobilska nesreča. Poštni avto je vozil 15 delavcev, ki so se vračali iz raznih krajev s posla, v Imotski. Ko je drvel avto navzdol po neki strmini, je nenadoma počila zavora, nakar se je pričel avto še z večjo naglico spuščati po strmini. Prišedši do nekega ovinka, je šofer, da prepreči neizogibno nesrečo, okrenil avto proti vspetini ob cesti. Njegov pomočnik in dva potnika sta v strahu skočila pred avtomobil, ki pa je vsled silne vztrajnosti drvel naprej, povozil vse 3, prebil nato ograjo ob cesti, se zvrnil v osem

metrov globoki jarek in pokopal vsa potnike pod seboj. Avto se je popolnoma razbil, razven šoferja in enega potnika so bili vsi težko ranjeni. Ponesrečencem so nudili prvo pomoč kmetje, ki so prihiteli iz bližin in jih potegnili izpod razvalin. Ob 9. zvečer je bilo odposlanih na telefonično obvestilo iz Mostarja na pomoč 7 avtomobilov z zdravniki, nakar so ranjence prepeljali v mostarsko bolnico in jih takoj operirali. Dva sta že umrla, trije se še bore s smrtjo, a tudi položaj ostalih je še zelo nevaren. Oblasti so odredile strogo preiskavo, da ugotove pravi vzrok usodepolne nesreče.

## Planinski dan v Kranjski gori

Dne 14. in 15. avgusta bodo imeli srbski, hrvatski in slovenski planinci svoj planinski dan v Kranjski gori. Tamkaj, kakor preteklo leto obnove skupno manifestacijo planinske ideje. Ta — že sedmi planinski dan — sklicuje hrvatski turistovski klub »Sljeme« v Zagrebu skupno s podružnicami Slov. plan. društva v Mariboru, Kranjski gori itd. in poziva vse turiste in planinske društva k čim številnejši udeležbi.

V tej prekrasni dolini se sestanejo dne 14. in 15. avgusta v velikem številu srbski, hrvatski in slovenski planinci iz čiste ljubezni do planin in prirodne lepote, da obnove medsebojne zveze, izmenjajo misli in želje, kako bi čim boljše in uspešnejše delali za skupno propagando planinstva in njegove kulturne vrednosti.

Program za oba dneva je sledeči: Dne 13. avgusta prihod planincev v Kranjsko goro z jutranjim popoldanskim in večernim vlakom. Zvečer iste dne kongres v hotelu »Razor«. Dne 14. avgusta skupni izleti na Špič, Škratice, Kriško steno, Razor, Prisojnik, Mojstrovko in Triglav. Prijave društev s številom članov ali delegatov naj se sporoče Hrv. turistovskemu klubu »Sljeme« v Zagrebu, Marovska ulica št. 16 do 10. avgusta.

## NATAKAR KOT KAPLAN.

Za brandenburško vas Storkow je katoliški župnijski urad iskal kaplana. Med drugimi prosilci se je javil tudi Pavel Hartwig iz Berlina. Hartwig se je osebno predstavil, napravil je dober vtis in bilo je že dogovorjeno, kedaj bo maševal. Rabili so ga pa že prihodnjo nedeljo ter mu poslali na dom pismo, naj pride. Hartwiga ni bilo doma in je pismo prevzel njegov sostanovalec, ki se je silno čudil, kako je prijatelj Pavel iz brezposelnega natakara postal kaplan. Tekel je v župnišče pojasniti sleparijo, pismo je pa pustil doma na mizi, da je Hartwig nič hudega sluteč v nedeljo res nastopil svojo duhovniško službo. V farovžu je pa čakala policija, ki je sleparja zgrabila, ko je ravno v zakristiji oblačil mašno obleko. Pozneje so ugotovili, da je Hartwig tako sleparijo že pred leti zagrešil v Breslau-u in da je radi nje pre sedel tri mesece ječe.

## Iz Pariza v London na pogovor s Chicagom

Neki dami večje ameriške izletniške družbe, ki se je mudila v Parizu, je prišlo na misel, da bi se malo pogovorila in pozabavala s svojim možem v Chicagu. Hotela je kar v Parizu dobiti telefonsko zvezo z možem, od katerega je najbrž hotela še subvencijo v dolarčkih. Na pariški pošti so presenečeno Amerikanko poučili, da ima za enkrat še samo London direktno telefonsko zvezo z Ameriko in da ji na Francoskem torej ne morejo ustreči. In bogata teta Dahlberg iz Amerike se je res takoj odpeljala z avtom na pariško letališče Le Bourget, si najela aeroplan in poletela v London. Tam je kaj kmalu dobila zvezo na brezžičnem telefonu s svojim soprogom in čebljala z njim šest minut, nakar je zopet odfrčala nad oblaki v Pariz. Pariški listi si niso na jasnem, je li smatrati to dejanje gospe Dahlberg kot odkrit znak prave zakonske ljubezni ali pa kot dokaz brbljivosti nežnega spola. Nam pa se dozdeva, da je to oboje postranskega pomena in da gre tu le za pustolovski korak.

## ŽIVA URA.

Redkokdo ima od matere narave razvit čut točnega določanja časa. Navadni smrtniki se za eno ali vsaj pol ure prav gotovo motimo, če ne pogledamo na časomer. Na Angleškem pa živi fenomenalni urar B. Jenney, ki ne potrebuje nikdar hronometra, pa zna vseeno vsak trenutek do minute natančno določiti čas. Da ni to le raca v polletni vročini, potrjuje dejstvo, da so to raziskovali in študirali znanstveniki Britske medicinske in fizikalne družbe. Ti so na vse mogoče načine motili zanimivo zmožnost Jenneya baš te dni in zabavali Jenneya, da ne bi mogoče na tihem štel sekunde in minute. Vdili so ga na razna zabavišča in mu dajali močne alkoholne pijače. V večurnem razdobju so ga spraševali, koli ko bi mogla biti ura. Jenny je presenetljivo točno določil uro in se ni nikdar zmotil za več, kakor za tri četrte minute. Urar sam trdi, da gre njegova živa ura za pol minute »naprej« ali »nazaj«, če je slabo razporejen ali celo bolan. O, ko bi naše žepne, stenske in stolpne ure ne kazale nikdar več kot za pol minute napačno!

## V dvorani pravice

„Spetirzal“ in njegovi obiskovalci — Dirindaj v sobi št. 15 — Trdni živci okrajnega sodnika

Sodnija... sodišče...! Kako odvrtno zveni ta beseda in njen pojem za miroljubnega državljana, dokler ni skrajna sila, da se je človek poslužil. In kako samo ob sebi umljiva ustanova je onim, ki so za vsako otročjo malenkost pri »dohtarju« in s tem že navadno tudi v razpravni dvorani sodne palače! Življenje je pač tako, da nam je dalo različne značaje, ki se v ostalem redkokje tako hitro dajo spoznati kakor pred sodnim tribunalom.

Naš priprost človek ima, ako govori o sodniji, v mislih skoro dosledno le kazensko sodišče. Civilni sporni ali nespori sodnik mu je bolj neke vrste svetovalec, pred katerim nima takega respekta in še zdaleka ne takega strahu kakor pred kazenskim, četudi gre v pravi za vso njegovo imovino. Tudi naše sličice, ki jih bomo objavljali od časa do časa v »Večerniku«, bodo vzete iz življenja v razpravni dvorani kazenskega sodišča, bodisi okrajnega bodisi okrožnega. Vkljub sodnim počitnicam mislo na kazenskem oddelku brez dela...

Včerajšnji obisk v razpravni dvorani št. 15. je bil naravnost rekorden. — »Spetirzal«, kakor imenujejo — zelo posrečeno — sobo okrajnega sodišča, je bil poln od jutra do popoldne. Ker se običajno vsaka razprava zavleče — zlasti, če si druga na drugo razjarjeni stranki ne vzameta k sreči sodnikovih lepih besed na poravnavo, se nabere pred vrati sobe v pritličju sodne palače toliko tožiteljev, tožencev in prič, da se sodniki, avskultanti in sodni uradniki, ki imajo pot iz levega v desni trakt poslopja ali narobe, komaj preboksajo skozi to pisano množico, čakajočo na prvo porcijsko kruha pravice. In včeraj je bil tak soparen dan tudi pred sobo 15.

Tudi v dvorani sami ni bilo hladnejšega razpoloženja. Sodnik g. Trinkaus je imel hud dan. Vrstile so se razprave in razpravice, tikajoče se skoro izključno razžaljenja časti, in to ne v manjši meri takega, ki ga premore samo mest-

na periferija. Bože moj, česa vse tu ne slišiš! Neizčrpen je in še nikjer ovekovečen leksikon izrazov in priimkov, s katerimi se obklada staro in mlado, žensko in moško po naših predmestjih in ki se mora potem seveda ponavljati pred neizprosnim predstavnikom pravice.

Pa kako vztrajni in nedostopni so po večini zasebni tožitelji! Ves napor sodnika, vse lepe njegove besede, opominjanje na sveto pismo in krščansko načelo odpuščanja ter opozarjanje na človeške slabosti, brez katerih tudi sedanjí tožitelji niso — vse je bob ob steeno. Bodisi da je bil tožitelj ozmerjan prav prostaško, bodisi da je dobila tožiteljica vročo zaušnico, oba sta enaka in odklanjata spravo. Na neprestano prigo varjanje sodnikovo, češ: »Najbolj pametno napravite, če se poglihtate,« odvrne kaka srborita ženska kvečjemu: »Če mi plača toliko in toliko sto dinarjev odškodnine...« In ker nasprotnik ni voljan sprejeti tega »strašnega« zahtevka, četudi je male sorte milijonar in ker tudi sodnikova zlata sredina glede zneska vsaj eni, če ne obema strankama ni všeč, se mora brezobzirno nadaljevati zasliševanje in dokazovanje...

Služabnik boginje Iustitiae hodi z aktom v roki po nove priče in stranke na hodnik in narekuje nove izjave in izpovedbe zapisnikarju — tipkarici, ki sedi tik njega za križem in svečami ter piše mehanično diktate, ne izpuščajoč slovensko-hrvatskega, nemškega in celo madžarskega krasoslovja v zmerjanju. Dirindaj na sobi 15. je pa tak, da ga gotovo nima enakega nobena židovska šola. Poleg strank se drenjajo prihajajoči in odhajajoči pravni zastopniki, ki bi že tudi radi prišli na vrsto s svojimi klienti in navijajo na konec vršče se razprave.

Ne oziraje se na ta sejem pa sodnik neutrudno zaslišuje in diktira ter se šele malo oddahne, ko proglasi sodbo, temu pet dni zapora, oni tri sto dinarjev globe itd. itd. Trdne živce je imel včeraj okrajni sodnik, da ga ves ta šunder ni spravil iz ravnotežja...!

### NEURJE NA SOLNOGRAŠKEM.

Dočim je pri nas včeraj le deževalo, so po drugih krajih divjala neurja in strašne nevihte. Iz Solnograda poročajo, da je v južnem Pinzgau nenavaden naliv, ki ga je spremljal strašen vihar, povzročil ogromno škodo. Hudourniki so razrili vso cesto med Uttendorfom in obrati Stubacherwerke, tako da bo promet vzpostavljen šele čez 14 dni. Deroče vode so poplavlile polja in poškodovale mostove. Enako neurje je obiskalo tudi druge predele Solnograške.

### Dober zgled.

Družba študentov se vsuje ne baš tiho in mirno po policijski uri iz gostilne in se ustavi pod oknom deklice. Po dolgem prerekanju pričnejo zaljubljeni ono lepo: »Tiha noč je, moje zlato spava...«

Izza ogle se nenadoma oglasi stražnik s taktno pripombo: »Gospodje, to si vzemite za vzgled!«

### Med bogataši.

— Čemu ne pustiš, da bi se tvoja tate peljala na zlet raje z letalom?

— Prvič je železnica cenejša, drugič pa sem čital statistiko, da je življenska nevarnost na železnici za znaten odstotek višja nego pri potovanju z letalom.

### Blamaža govornika.

Po zaključku predavanja so prihajali h govorniku mnogi poslušalci in mu čestitali. Zadovoljen je mož sprejemal čestitke, nato pa stopil k nekemu poslušalcu, ki mu je že med govorom padel v oči ter mu rekel:

»Zahvaliti se vam moram za pozornost, s katero ste sledili mojemu predavanju. Vaše kvišku obrnjene oči, polne čustva, so mi bile ves čas kakor božanska inspiracija!«

»Ničesar si ne domišljajte, prijatelj, odgovori poslušalec, »jaz imam že nekaj dni otrpele očesne mišice in gledam vedno kvišku.«

### Za tri dolarje kupil 500.000 dolarjev.

Lastnik male tiskarne, Ernst Parris v Newyorku, je našel te dni o priliki v spravljajanja v svojem podstrešju — celo premoženje. Že leta 1922. je kupil namreč Parris pri nekem starinarju v New-Yerseyu za 3 dolarje neko sliko Ko je pospravljajal po podstrešju, je odkril to sliko in jo pokazal ravnatelju metropolitanskega umetniškega muzeja v Newyorku, ki je ugotovil, da je to originalna slika znamenitega italijanskega slikarja Correggia, ki predstavlja Kristusa na križu. Slika je bila sicer na novo prebarvana, vendar je mogel ravnatelj popolnoma točno dognati, da gre za sliko velikega mojstra. Parris je dobil potem za sliko malenkost v znesku — 500.000 dolarjev.

### Ogledalo prometnega stražnika.

Angleško prometno ministrstvo je uvelo interesantno novost v londonskih ulicah: poleg redarja, ki uravnava policijski promet, stoji veliko ogledalo, v katerem se odraža cel kompleks ulic. Ta izum je bil spočetka zelo dober. Toda že v kratkem so morali stražniki sporočiti svojim predstojnikom, da jim je nemogoče opravljati službo. K njim so se namreč neprestano obračale dame za razna pojasnila, pri tem pa so se ogledavale v zrcalu, »ali je vse v redu«. Naval teh dam je postal zadnje čase tako velik, da je policija zopet odpravila ta zrcala.

### Boj za ciganske glasove.

Na Slovaškem se je razvil hud boj med komunisti in madžarskimi klerikalci za — ciganske glasove pri že razpisanih občinskih volitvah. Komunisti apelirajo na cigansko siromaštvo, Madžari pa na narodnost. Cigani so se naenkrat navzeli politike ter razdelili na dva tabora, ki se strahovito kregata. Večkrat so že morali orožniki razganjati komunistične in madžarske cigane, ki so se hoteli boriti na nož.

## Mariborski in dnevni drobiž

### Samomor starega hlapca v Limbušu

V Limbušu je končal svoje življenje 63letni hlapec Jakob Donik. Obesil se je s pasom na plot sadonosnika svoje-ga gospodarja. Stari hlapec je prišel v Limbuš v novo službo iz Vrhov dola en dan pred svojo smrtjo. Kaj ga je pravzaprav gnalo v smrt, ni znano, samo znanci njegovi vedo povedati, da se je večkrat izrazil, da bi bilo najbolje — da se obesi. Mogoče je začel razmišljati kakor Cankarjev hlapec Jernej. Dolga desetletja sem delal in kaj sem pridelal? — Pri njem so našli dvoje hranilnih knjižic v skupnem znesku 789 Din.

### Viharna noč.

Ves četrtek se je vreme držalo bolj kislo. Prepotreben dež je sicer nekoliko osvežil ozračje, vendar je popoldne zopet zavladala moreča sopara, ki ni popustila niti na večer, ko se je nebo resno pooblačilo. Po polnoči je nastal močan veter, ki je prignal težje oblake. Brzina z vlago nasičenih sap se je stopnjevala, temno nebo je od časa do časa razsvetlil blisk in močno grmenje je spremljalo žvižganje burje. Ob pol tretji uri se je privabil nad mesto črn oblak in debele kaplje so se vsule prav na gosto. Nastala je nevihta, naliv, močan veter, bliski in grom. Vse je preteteče spominjalo na katastrofalne vremenske nepravilnosti, ki so letos v prav obilni meri nadlegovale več ali manj vse kotinente. Naliv pa je bil le prehodnega značaja in je kmalu kmalu ponehal, dočim je zmerno deževalo prav do jutra.

### Smrtna kosa.

Včeraj ob 14. je umrla Jožefa Kožuh, 68 letna soproga delavca. Pogreb bo jutri ob 16. uri na Pobrežju.

### Tužji v Mariboru.

Sinoči je prenočevalo v Mariboru 54 tužcev, od katerih je bilo 21 inozemcev. V »Meranu« jih je prenočilo 16, pri »Zamorcu« 5, pri »Črnem orlu« 8, pri »Grozdu« 5, pri »Zlati kroni« 5 itd.

### Policijska kronika.

Od četrтка na petek je bila aretirana samo ena oseba, radi najrazličnejših prestopkov lažjega značaja pa je bilo vloženih 18 prijav.

### Nepreviden avtomobilist.

Včeraj popoldne je neki trgovec iz Sv. Lenarta na Grajskem trgu z avtom prehitel izvoščka, a je pri tem prehitro krenil na desno in zlomil oje izvoščkovega voza ter mu povzročil 70 Din škodo.

### Lov na žepno tatico.

Davi, ob pol 10. uri je neka zasebnica med nakupovanjem sočivja na Glavnem trgu zapazila, da ji je tujca roka segla v košaro in izvlekla denarnico. Ko je tatica uvidela, da je razkrinkana, je denarnico naglo izpustila in pričela bežati. Za njo pa je udrlo številno občinstvo in tudi straže so se potrudile, da jo dohite. Lov za tatico, ki je pobegnula praznih rok, je vzbudil splošno pozornost. Podjetna ženica pa je bežala preko Rotovškega trga na Slomškov trg, kjer se je hotela skriti v hišo, v kateri se nahaja dečji dispanzer. Bila pa je opažena in aretirana. Ana R., delavka s Koroške ceste, se je že večkrat polakomnila tujega denarja, tokrat pa bi imela, tudi ako bi ji bila tatvina uspela, očitno smolo, kajti v denarnici se je nahajalo samo 7 Din in pol. Oddana bo sodišču.

### Pobegnil je z doma

21letni Viljem Vizjak iz Jezdarske ulice št. 8. Viljem je malce slaboumen in ga pogrešajo že od 1. avgusta. Govori nemški in nekoliko slovenski. Kdor ima o beguncu kakšne informacije, naj se zgasi na policijskem komisarijatu.

### Predsednik »Triglava« Zagreb

naj se nujno zgasi pri Triglavski zvezi, v odvetniški pisarni na Aleksandrovi cesti št. 36. — 690

### Mestna Orjuna Maribor,

priredi v soboto dne 6. avgusta ob 20. uri na vrtu Narodnega doma družabni večer. — 681

### Gostje v vinarski šoli.

Včeraj je prispelo v Maribor 32 gostencev kmetijske šole v Adi (Bačka) s svojim direktorjem. Danes so si ogledali posestvo in gospodarstvo sadjarske in vinarske šole ter zanimivosti mesta. Popoldne se odpelja v Ljubljano in potem na Grm, da posetijo tudi tamošnje gospodarske naprave, ki zanimajo bodoče umne kmetovalce. —

### Spor med tovarno in stanovanjskimi hišami.

Vse stanovanjske hiše Linhartove ulice se že pol leta pritožujejo nad predilnico sredi med njimi vsled silnega ropotanja njenih strojev od ranega jutra do desetih zvečer. Ropotanje je silno zlasti poleti, ko so radi vročine vsa okna tovarne odprta. V tovarni so zadnji čas podrli še neko steno, kar povzročuje, da se ropotanje še dalje in močnejše razlega. Prebivalci ulice so se odvadili tiho govoriti tudi po 10. uri zvečer, ko stroji utihnejo. Na mestno občino je bilo poslano že par pritožb s podpismi vseh strank in je včeraj zadevo preiskala posebna komisija. —

### APOLO KINO od petka naprej

### Kralj šoferjev

Pustolovine, senzacije, akrobatika, smeh — Carlo Aldini, Herman Picha.

### Društvo jugosl. akademikov v Mariboru

Uradne ure tajnika in knjižničarja so vsako sredo in soboto od 10.30—11.30 v društveni sobi, Narodni dom. Dnevno so na razpolago članom vsi večji naši listi kakor »Politika«, »Novosti« (Zagreb), »Jutro«, »Večernik«, »Marburger Zeitung«, »Orjuna«, »Nova Pravda« itd. — Abiturenti dobe potrebne informacije glede visokošolskih študij v uradnih urah. —

### Dravinska podružnica SPD v Konjicah

V Konjicah se je ustanovila Dravinska podružnica S. P. D., ki si je dala nalogo, da seznani planince in letoviščarje z južnovzhodnim delom Pohorja, ki je bilo do sedaj še nepoznano, čeprav ima dosti prirodnih krasot. —

### Zlet Gasilske zveze v Središču ob Dravi.

Dne 14. in 15. avgusta se bo vršil zlet Jug. gasilske Zveze v Središču ob Dravi. —

### Daruje rabljene poštne znamke Jugoslovenski Matici!

Dijak realke Bruno Namestnik je daroval Jugoslovenski Matici v Mariboru večjo zbirko znamk, za kar mu gre zahvala. — Posnemajte! —

### Navalu pri kolodvorskih blagajnah.

posebno ob jutranjih urah, se občinstvo lahko izogne na ta način, da nabavi železniške vozne karte vnaprej v biljetarni »PUTNIK« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, kjer so karte po isti ceni na razpolago kakor na kolodvoru. Opozorjamo zlasti, da se dobivajo karte tudi v lokalnem prometu za vsako postajo. Z nabavo voznih kart pri »PUTNIKU« se podpira tujsko-prometna zveza, katere cilj je pospeševanje tujskega prometa.

### Društvo napredne trgovske obrtno mladine v Mariboru

priredi dne 7. avgusta veselico v gostilni Lovrenčič pri Kamnici. Za obilen obisk prosi odbor. — 687

### Velika kavarna.

Danes elitni koncert in kabaretni večer. Gostje najboljši slovenski komik g. Povhe. — 689

### Napad na rusko garnizijo.

Zo poročilih iz Moskve je v noči od torka na sredo napadla močna četa urotnikov, ki jo je vodil hetman Klima, malo garnizijo Kajdanova v Ukrajini. Uspelo jim je, da so v noči in viharju razorožili ves bataljon 39. pešpolka. Vstali so umorili deset oseb, večinoma nepriljubljene sovjetske uradnike, oziroma predstavnike oblasti. Po krvavem nočnem napadu je ostalo vojaštvo garnizije odšlo na zasledovanje nevarne tolpe, vendar ni imelo uspeha.

## Pomanjkanje srčne kulture

Surovost profesorja in zdravnika — Simulant — umrl

Enako kakor starost ne varuje pred norostjo, tako tudi visoka naobrazba v gotovih slučajih ne varuje pred popolnim propadom srčne kulture. Berlin in Pariz razpravljata te dni prav razburljivo o dveh slučajih, spadajočih v to poglavje.

V Berlinu je ravnatelj patološkega inštituta univerzitetni profesor dr. Lubarsch številnim slušateljem svojega predavanja eksperimentiral na mrliških ostankih vse to, kar je poprej razlagal. Ob razkazovanju prepariranega srca je večji povdarek kot na vso znanstveno razlago položil sledeče: »Zame ni zadržkov, da vam ne bi povedal, da je to od umrlega Ivana Kutiskerja. Ta orijental-ski žid je bil, kakor vam znano — obsojen na pet let ječe. Z 20 leti se je sifilitično okužil in je kadil, kakor je pri orijental-skih židih navada, dnevno od 30 do 40 cigaret.«

Kutisker je znani junak velike finančne afere iz inflacijske dobe. Ko so ga zaprli, je bilo mnenje v Nemčiji strogo deljeno. Eni so triumfirali, da je zaprt velik špekulant, ki je povrh še žid, drugi so pa protestirali, da se iz malega krivca dela veliki samo radi tega, ker je slučajno žid in da se hoče zopet enkrat po stari navadi »tatiče obešati, tatove pa izpuščati«. Sploh pa Kutisker ni umrl kot kaznjenelec, ampak kot preiskovalni jetnik, ki je imel mnogo izgledov na znatno znižanje prvotno izrečene kazni in celo na oprostitev. Profesor in znanstvenik torej v svoji politični vni in zagrizenosti ni brdil samo nekaj

neresničnega, ampak je tudi grdo kršil obvezo zdravniške poklicne tajnosti. Zanj bi morali biti zadržki po poklicu in po srčni kulturi, če bi je kaj imel.

Pariz se pa razburja nad zdravnikom glavne jetnišnice, ki se rad postavlja za velikega strokovnjaka in znanstvenika. Očita se mu, da je svojo strokovno naobrazbo popolnoma podredil administrativno določeni najvišji številki bolniškega staleža pri zavodu, kjer je zaposlen. Temu zdravniku se je dogodil namreč slučaj, da je nekega jetnika, sicer navadnega lopova, hotel po vsej sili napraviti za zdravega. Ta jetnik je v nekem pretepu dobil težke poškodbe. Zdravnik je pa trdovratno in robato trdil, da simulira. Nazadnje pa jetnik umre in kot povod smrti se ugotovi — zlom hrbtenice.

Nekateri pariški listi zatrjujejo, da je eden od bolničarjev pripravljen priseči, da je slišal, kako se je zdravnik ob smrti jetnika izjavil: »Kaj zlomljena hrbtenica. To si je pa moral nalašč napraviti — ta lopov — «.

Ta slučaj vzbuja žive spomine na med vojno anekdoto o avstrijskem vojaškem zdravniku in simulantu. Visoki vojaški zdravnik ima vse bolnike, tudi one, ki so pred zadnjimi izdihljaji, za simulant. Simulant, simulant! — Tako vpije dan na dan od bolniške sobe do sobe, od postelje do postelje. In zato ni čuda, da mu večkrat javlja bolničar: »Javljam pokorno, simulant v sobi šte. toliko in toliko je umrl.«

## Žid prodaja vagon cestne železnice

Varšavski listi prinašajo naslednjo zgodbo židovske sleparije: Žid iz daljnje okolice pride v Varšavo, proda tam razno blago za 4 tisoč cekinov ter si hoče kupiti za ta denar voz in konje. Ko obkroži po kupčijski priložnosti, se seznaní s starejšim gospodom, ki se mu razodene kot rojak ter mu svetuje, naj si rajše kupi voz cestne železnice. Predstavi se mu kot lastnik cestno-železniškega vagona šte. 18. Povabi ga s seboj na kupčijski ogled in vozi ga se s cestno železnico do zadnje postaje in zopet nazaj. Med vožnjo se gospod Žid spušča v razgovore s konduktorjem ter ga med drugim tudi vprašuje, koliko se je na dan steklo denarja na voznini. Ko konduktor odgovori, da 500 cekinov, namežikne gosposki žid pomenljivo svojemu preprostemu rojaku. Na koncu dolge vožnje so ti lepi dohodki cestne železnice tudi glavni nagib, da preprosti žid premetemu sleparju izroči svojo gotovino ter celo obljubi, da bo drugi dan prinesel še tisoč cekinov in prevzel vagon šte. 18 v svojo last. Drugi dan je siromak s tisočkom res tu, sleparja pa ni nikjer.

## Zimska palača

Mestna uprava nekdanjega Petrograda, sedaj Leningrada, je določila 25 tisoč zlatih rubljev za obnovo nekdanje carske zimske palače. To palačo bodo rešili vseh sprememb, izvršenih tekom 150 let ter jo ravnotako obnovili, kakor jo je zgradil sloviti italijanski gradbenik in umetnik Rastrelli. Zimska palača je bila najprej rezidenca Petra Velikega, potem pa Katarine I. Pod Katarino II. se je spremenila v galerijo slik. Znatno se je zimska palača spremenila 1. 1837 za vladarja Nikolaja I. Dvor je bil ravnno v gledališču, ko so mu javili, da je v zimski palači nastal požar. Ko car sliši, da je vse zgorelo, reče donosilcu hiobske vesti: »Pa vseeno hočem danes leto prebivati v zimski palači!« — To brezumno povelje se je tudi izpolnilo. Na delo so bile poklicane cele delavske armade in delalo se je tako težko, da je vsled prevelikih naporov okrog 20 tisoč ljudi pomrlo. Car se je pa le vsedel v palačo točno na dan in uro, kakor je rekel. Nad istim carjem se je par let pozneje vdrl strop ene so be zimske palače in mnogi menihi so po vsej Rusiji začeli prerokovati, da je to znak skorajšnjega konca Romanovske vladarske hiše.

## Veliki vodnik — orel — Coolidge

Modernizirani Indijanci so si ohranili le nekaj spominov na svojo slavno — romantično preteklost na ta način, da ima vsako pleme enkrat na leto svoje zborovanje v starih nošah in po starem običaju. Te dni bo imelo najmočnejše pleme Sioux Indijancev svoj tradicionalni letni zbor in sklenjeno je, da se bo ob tej priliki posebno počastilo predsednika Združenih držav Coolidgeja. Predsednik je že povabljen na indijansko zborovanje. Imenovali ga bodo za častnega člana velikega glavarja s primkom »Veliki vodnik — orel«. Predsednik bo ob tem imenovanju dal na glavo najslavnejšo perjanico siouxkega rodu.

## Conan Doyle in življenski roman

Znameniti angleški pisatelj Conan Doyle, avtor tolikih izmišljenih detektivskih povesti, se ukvarja sedaj z resničnim kriminalnim romanom. V Glasgou je bil pred 18 leti radi umora najprej na smrt potem pa na dosmrtno ječo obsojen neki Slater. Obsodilo ga je porotno sodišče pri precej pomankljivih dokazih, ker je napravil prav slab vtis s svojo temno preteklostjo in kot tujec. Slavní pisatelj je njegov slučaj že pred vojno enkrat obravnaval in je označil porotniško obsodbo za justični umor. Sedaj je Slaterjev slučaj opisal angleški publicist Park in Conan Doyle je Parkovi knjigi napisal uvod, ki dokazuje, da stari slavní pisatelj, čeprav je šel med spiritiste in okultiste, še vedno pazljivo zasleduje kriticalistiko.

## Čudna naznanila smrti.

V majhnem provincijalnem listu v Nemčiji je izšel pred kratkim sledeči oglas: Sinoči je po dolgi in težki bolezni v največji potrpežljivosti umrl moj zvesti, nepozabni soprog, trgovski svetnik Peter Schmutz, v Gobesbergu ob Renju v svoji vili, ki jo je zgradil v romanskem slogu. — Še bolj čudna je sledeča stvar. Pred tedni je umrla bogata Angležinja Alice Bradder. V svoji oporoki je osebno poskrbela, da ja ne bi nihče zvedel, koliko let je bila stara. V oporoki je namreč izrecno zatrjevala, naj bo pokopana poleg svojega moža in da naj se postavi spomenik, na katerem pa smeta biti uklesana samo dan in leto njene smrti, nikakor pa ne dan njene rojstva.

## Divan mora proč

Po avstrijskih listih se še vedno vodi debata o tem, kdo je razvnel množico do strašnih dunajskih izgredov in do zažiganja justične palače. Listi odgovornih vladnih strank pa sedaj že nekaj časa trdovratno in kar na splošno napadajo novinarje kot krivce nekake ljudske podivjanosti. Dolgovezo se razmotriva, da novinarji pišejo, kar hočejo, da vzbujajo vse mogoče strasti itd. Dunajski neodvisni dnevnik »Der Tag« odgovarja sedaj tem modrijanom s sledečo precej znano anekdoto: Šef zaloti svojo ženo s svojim uslužbencem v posebno delikatnem položaju na divanu. Ko ga vprašajo, kaj misli storiti, se pa odreže: Divan mora proč! Uslužbenec je namreč bil obenem tudi njegov kompanjon in zato se mož ni mogel znositi nad drugim kot nad divanom. — Odgovorni politiki tudi govorijo na veliko in nikdar ne pomislijo na posledice. Ko se pa kaj zgodi, so pa mnenja, da bi morali listi boljše in pomirjevalnejše pisati kot so oni govorili v vse vetrove.

## Himna miru

Po poročilih pariških listov sta razpisala francoski zunanji minister Briand in prosvetni minister Herriot mednarodno konkurenco za kompozicijo himne miru. Kompozicije bo ocenjevalo posebno mednarodno razsodišče in bo sprejeta himna glavna točka pri slovesnostih po vsem svetu. Oba francoska ministra sta že tolikokrat dokazala svojo največjo vlogo za svetovni mir, da ni nobenega dvoma, da hočeta tudi s tem razpisom svetu in narodom najboljše. Če se tudi sprejme kompozicija svetovne himne, bomo imeli pač v glazbi to, kar še nimamo v dejanju in besedah.

## Pouk o Društvu narodov.

Angleško učiteljsko združenje razpravlja na svojih konferencah, kako naj se vprašanje Društva narodov obravnava v šolskem zgodovinskem pouku. Ena struja zahteva, naj se Društvo narodov navaša v šoli samo kot zgodovinsko dejstvo brez vsake kritične ocenitve te svetovne ustanove. Druga struja je pa mnenja, da je treba obravnavati zgodovino za par sto let nazaj ter pri tem dokazovati, koliko vojn in drugega gorja bi izostalo, če bi bilo že tedaj Društvo narodov.

## Prebujenje iz navidezne smrti.

V neki vasi blizu Madrida je po krajši bolezni neka starejša ženska tudi po mnenju zdravnika za večno zaspala. — Položili so jo na mrtvaški oder, drugi dan v rakev in na vse zgodaj tretjega dne so jo nesli na pokopališče. Komaj so rakev postavili na tla, se je pa pokrov dvignil in ženska je začela vstajati. Pogrebci so se prestrašeni v naglem teku odstranili, na videz mrtva ženska je pa odšla domov.

## Skrahirana tvrdka in prekooceanski let.

Ni še dolgo od tega, ko so pisali listi, da hoče tudi avstrijski pilot Kute-la z Dunaja preko Pariza poleteti v Ameriko in da bo ta prekooceanski let finansirala Avstrijska letalska zveza. Sedaj se je pa izkazalo, da s tem ne bo nič, ker je ta zveza popolnoma skrahirana. Ker ni mogla plačati nekega iztoženega zneska od nekaj preko 200 šilingov, so proglasili nad njo konkurz. Letalska zveza nima drugega premoženja kot napisno ploščo. Celo mize v pisarni so bile izposojene. Prijavilo se je nebroj upnikov, katerih večji in manjši zneski so pa gotovo daljši kot preko oceana.

## Bruhanje vulkana.

Največji islandski vulkan Vatna Jökull je po dolgem času začel bruhati. Nenadoma so se iz njega dvignili veliki kanski stebri ognja in dima, in lava se je razlila po pobočju. K sreči v bližini tega velikega vulkana ni nobenih naselbin.

## Velika amnestija v Nemčiji.

Ob 80letnici nemškega državnega predsednika Hindenburga bo izdana obsežna amnestija, ki bo mnogim kaznjencem odprla ječe. Te amnestije bodo v obsežni meri deležni tudi politični krivci.

## Sport

Sportni klub »Železničar« v Mariboru.

Danes, ob 20. uri, se bo vršila v klubovem lokalu Frankopanova ulica redna odborova seja SK Železničar. Istočasno je obvezen sestanek vseh nogometašev in lahkootletov v svrhu sestave moštev in določitve treningov. — Udeležba obvezna.

ISSK Maribor — mladina. Naraščaj-niki SK Maribora se pozivajo k važnemu sestanku, ki se bo vršil danes 5. tm. na igrišču. Neupravičena odsotnost se bo strogo kaznovala. — Načelnik.

## Avtomobilska dirka na Ljubelj

Avtomobilska in motociklistična dirka na Ljubelj dne 14. avgusta obeta biti ena najinteresantnejših v naši državi. Posebno inozemci so pokazali veliko zanimanja za njo ter sta med raznimi drugimi prijavljenimi tudi dva avtomobila Mercedeskompresorja s 24 in 26 konjskimi silami, grofa Berghelma iz Weinheima v Nemčiji, dalje Bugatti-supersport princa Leiningen-a iz Amorbach-a, Nemčija. Poleg teh pa se je med domačimi dirkači prijavil tudi g. Willy Strehler na Ansaldo in g. Karl Cerri na A. D-Sport. G. Strehler je, kakor znano, dobil pri dirki na Plješivci zlati cigaretno dozo kraljice Marije. Cerri Karl pa je pred kratkim zmagal v ocenjevalni vožnji Štajerskega in Koroškega Avtomobilskega kluba na progi Gradec-Beljak, kjer je dobil najboljšo oceno in dosegel tudi najboljši čas. Tudi inozemski motociklisti bodo na tej dirki častno zastopani. Štajerski Motor-Sport-Club v Gradcu je poslal na to dirko svoja najboljša vozača gospoda Strohmayerja in Johanna Wallnerja na B. S. A.-motociklih. Češka Fahrtrud und Maschinen-Fabriks-A.-G. »Premier« pa pošlje svojega znanega vozača Bohumila Matcha na Premier-supersportu 731 ccm. Prijavili pa so se tudi po večini vsi domači dirkači, tako, da so zastopane skoraj vse znane motociklistične znamke.

Boj bo torej hud in težak, ter priporočamo našim vozačem, da se temeljito pripravijo na dirko. V nedeljo dne 7. avgusta se bo vršil prvi oficijelni trening med 9. in 12. uro dopoldne in 14. in 19. uro popoldne. Želeti bi bilo, da se vsi vozači tega treninga udeležijo osebno še radi tega, ker se bo pri popolnem treningu vršila poskušna kontrola po funkcijonarjih in sportni komisiji Avtomobilskega kluba Sekcije Ljubljana.

Nadaljne prijave pa se sprejemajo še do 9. avgusta do 6. zvečer v tajništvo Autokluba, Sekcija Ljubljana.

## Boksarski sport

»Dempsey ali Tunney?«

Pri nas malo razvita sportna panoga boks je pri Amerikancih predmet splošnega občudovanja in zanimanja. Ni večje senzacije v Ameriki, kakor srečanje dveh boksarskih mojstrov. Nad 100.000 glava množica strastnih gledalcev je pri sostvovala gigantskemu boju med bivšim svetovnim prvakom Dempseyem in sedanjim prvakom, mladim in skromnim Tunneyem, ki je porazil nasprotnika po točkah. S preračunljivimi udarci mu je zaslepil oboje oči. Ko je bil razglašen izid srečanja, je Jack kakor slepec tipajoč poiskal roko zmagovalca, ki ga je tisoč glava množica divje pozdravljala, in mu čestital prepričani, da mu bo dana prilika, da zasenči njegovo slavo in si nad onemoglim telesom trenutno triumfirajočega zmagovalca pribori novih la-vorik. Enaka čustva so navdajala tudi občinstvo, ki je v hrepenečem pričakovanju ponovnega srečanja zapuščalo areno.

Prireditelji senzacionalnih boksarskih matchev, ki si polnijo žepe z milijoni dolarjev, niso spregledali razpoloženja, temveč ves čas pridno delajo na razvemanju strasti.

»Dempsey ali Tunney?« je geslo, s katerim vabijo na veliko prireditve, ki se bo vršila v Chicagu 15. septembra. Ves ameriški tisk je poln ugibanj in vsa Amerika se mrzlično pripravlja na gigantsko borbo, ki bo, bodisi Tunneyu ponovno prinesla lavorik ali pa vrnila Dempseyu iztrgano žezlo.

E. G. Brat:

## Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslovca. 77

Medtem so pregledali potni list Ivana Ivanoviča Hljestakova. Dognali so, da je pristen. Dognali pa so tudi, da je njegovo ime vknjiženo v listi najhujših političnih zločincev in zarotnikov. Na tej listi je bilo čitati črno na belem: »Student Ivan Ivanovič Hljestakov je bil leta 19...«, torej ravno pred dvema letoma — »zaradi političnih spletkarij in zarot obsojen na deset let prisilnega dela v Sibiriji«. In pristna, strašno pristna je bila pripomba, ki je bila v listo pozneje pripisana: »Hljestakov, opasen zločinec, je v tretjem mesecu svoje kazni z nekaterimi svojimi tovariši pobegnil iz rudokopa Petrokovskij na Sahalinu preko japonske meje«.

To malo razveseljivo vest je oddala politična policija preiskovalnemu policijskemu poročniku, ki jo je prečital Jacku Bellu.

»Ti si torej tisti hudobni pes?« je zarenčal nad njim uradnik.

»Že mogoče!« je odgovoril Jack Bell. »Hljestakov sem. Morda celo Gogoljev revizor«.

Zaprli so ga zopet v celico, akte njegove pa poslali sodnemu dvoru politične policije. Ker je Jack Bell trdovratno trdil, da je Ivan Ivanovič Hljestakov, je bila zadeva seveda popolnoma jasna.

In kajpada so ga obsodili, da mora nadaljevati prekinjeno prisilno delo v rudokopu Petrokovsk na Sahalinu. Ker pa je ušel, so mu za kaznen prisodili še nadaljnih deset let.

»Če že mora biti, pa naj bo!« si je mislil Jack, in ni se branil, ko so ga prepeljali v drugo ječo. »Kjer je mogel ta Ivan Hljestakov pobegniti, najdem pač tudi jaz kako luknjo. Od Sahalina do Japana pa je samo kratak skok.« Vzeli so mu listino in oddali njegov denar »Državni blagajni«. Da bi o vsem tem obvestili Bobba Dodda, se jim ni zdelo potrebno. Šele, ko je prišel na policijo znova poizvedovat, je zvedel uničujočo novico.

»V Sibirijo? To je vendar nemogoče!« je vzkliknil prestrašen. Prvikrat v življenju ga je ostavila ravnodušnost. »Ta človek je resnično blazen! Verjemite, da je Jack Bell iz Amerike, ne pa Hljestakov! Čakajte, takoj vam dokažem.«

In z največjo naglico se je odpeljal v hotel k Polly, ki je sedela že pri zajtrku.

»V Sibirijo ga odvedejo«, je kričnil ves zasopljeno. »Mož, za katerega se izdaja, je ubegel kaznjeneec.«

Polly je položila nož poleg sebe in ga je poglavitno pogledala. Ni mu verjela. »Kaj nameravate sedaj storiti?« je vprašala mirno.

»Za njim potujem«, je odgovoril še vedno ves iz sebe, »in vi pojedite z menoj, gospa Bellova! Dokazati morate njegovo identičnost. Morate ga osvoboditi!«

»Ali je v Sibiriji zelo hudo?« je vprašala s slabotnim glasom.

»O, pa kako! Nič hujšega si ni možno misliti. To je pravi pekel!« je vzkliknil resnično prestrašen.

»Pretiravate, kakor vedno. Prepričana sem, da si je Bell izbral manjše zlo. Poznam ga. Ni blazen, samo jako smel je! Za njim potujem. In vi, gospod Dodd?«

»Jaz se vam pridruživim!« je dejal in se zgrudil na stol. »Ako dovolite?«

»Samo pod enim pogojem: da obnoviva staro pogodbo.«

»Da, da«, je pritrdil Dodd. »Vse opraviva sama z njim, — tako sem obetal in ostanem možbeseda.«

In sporazumela sta se zopet, kakor nasprotnika, ki so ju prisilile razmere, da sta se zvezala proti sovražniku. A ta sovražnik je bila — Sibirija.

### XXVIII.

#### V SIBIRIJO.

Že največji ruski pisatelj A. M. Dostojevski, ki je moral preživeti nekaj let kot kaznjeneec v Sibiriji, je pisal:

»Tudi v Sibiriji je človek lahko srečen. Podnebje je izvrstno; poleg tega živi tam obilica zelo bogatih in gostoljubnih trgovcev ter mnogo sila premožnih inozemcev. Dekleta cveto kakor rože in so poštene do zadnje skrajnosti. Divjačina se podi po ulicah in teče lovci kar sama nasproti. Šampanjca pijo nenaravno mnogo. Ikra je čudovita. In letina je ponekod petnajstera... Vobče je to blagoslovljena zemlja, samo da jo človek ume izkoristiti: a v Sibiriji znajo izkoristiti zemljo...«

Tudi Polly in Dodd sta se prepričala o resničnosti besed Dostojevskega. Vozeča se s komfortnim vlakom velike sibske železnice, enaki severoameriški pacifični železnici, sta preko Tule, Pense, Samare dospela do Čeljabinska. Tu je meja med Azijo in Evropo. Odtod vozi velika moderna sibska železnica proti Vladivostoku in Harbinu. Mogočen obelisk na periferiji Čeljabinska označuje mejo dveh različnih svetov.

Iz Čeljabinska sta se vozila do Omska, odtod do Novega Nikolajevska ter dalje do Krasnojarska, nato do Irkutska ob Bajkalskem jezeru ter ob Amurju do Vladivostoka.

Po vseh večjih mestih sta se ustavljala in pozvedovala, ali je že odšel transport kaznjencev ter opazovala pisano življenje po krajih, kjer se zmagovito bori evropska kultura z azijsko zaostalostjo... Toda o Ivanu Ivanoviču Hljestakovu ni bilo nikjer ne duha ne sluha, še manj pa o Jacku Bellu...

Mračilo se je že, ko sta se Dodd in Polly po dolgotrajni vožnji na parniku »Nižni Novgorod« blizala otoku Sahalinu, ki je bil cilj njunega potovanja.

Ladja je zavila okoli predgorja, in že so se kazali hriboviti bregovi otoka, polni črnega, orjaškega skalovja. Tu pa tam se je na obrežju svetlikal majhen plamenček. Morje je butalo ob peščeno in kamenito obal, nebo je bilo prepreženo s težkimi, temnimi oblaki.

Težko in mračno je bilo tudi v duši mlade žene Polly.

Ali je Jack že tu? In če je tu, kako se mu godi? V železje so ga vkovali, mučijo, trpinčijo ga! Med tatovi, roparji in največjimi razbojniki je. V »mrtvi dom«, v »katorgo« so ga zaprli! Kako strašne stvari je zvedela o teh ruskih »katorgah«, kakor imenujejo Rusi jetniške tabore.

Parnik se je ustavil v pristanišču Duji, na zahodni obali Sahalina. Bobby Dodd in Polly sta bila zopet na kopnem. Po dolgem izpraševanju sta dobila stanovanje v priprosti gostilni, edini v pristanišču, kjer so oddajali tudi sobe.

Že naslednjega jutra je začel detektiv izpraševati vse križem po Jacku Bellu oz. Ivanu Ivanoviču Hljestakovem. Toda nihče ni vedel ničesar o njem. Povedali so mu, da že tri mesece ni bilo nobenega transporta kaznjencev, ki jih iz notranje Rusije navadno pošiljajo preko reke Amur.

Tekom naslednjih dni Dodd ni držal križem rok. Peljal se je celo dvakrat v Vladivostok, kjer mu pa oblasti niso nič kaj zaupale. Sumili so, da je sporazumljen s Hljestakovim, tembolj, ker jim je prišla iz pristanišča vest, da živi ameriški detektiv v isti gostilni z mlado, lepo ženo »milijonskega tatu« in občuje z njo prav prijateljsko.

Odslej je naletel Dodd povsod na gluha uradniška ušesa. Ko se je pritožil na ameriškem konzulatu, je konzul skomizgnil z rameni in mu svetoval, naj poizkusi s podkupovanjem, ki se je tudi v Sibiriji še vedno obneslo.

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglas, ki služi v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

## Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglasni trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

### Hišnica želi premeniti stanovanje.

Ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Dobro mesto«. 686

### Maj dijak se sprejme

pri dobri rodbini na stanovanje in hranilo skupno v eno sobo z dvema domačima gimnazijcema (II. in IV. razr.) Naslov v upravi. 624

### Pfano

mehak, dobrega glasu, najraje Stutzflügel, se sprejme v najem. Ponudbe pod »Stutzflügel« na upravo »Večernika«. 685

### Lepo trosobno stanovanje

v Sarajevu zamenjam za enako v Mariboru. Dopisi pod šifro »Doktor« na upravo »Večernika«. 678

### Branjaritja

dobro idoča, na prometnem kraju na prodaj. Vprašati: Ob železnici št. 8. 668

### Gospodična

zmožna slovenske in nemške stenografije ter knjigovodstva ter strojepisja, z dobrimi spričevali, išče službe v kakšni trgovini ali pisarni. Gre tudi na deželo. Cenj. ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Božič«. 676

### Slikarski tečaj

za dame in gospode prične ponovno dne 10. avgusta. Vpisovanje v veletrgovini g. Weixla in trgovini Kern, Gosposka ulica. Za uro se plača samo Din 5. — Rohs, dipl. učiteljica umetne obrti. 669

Jaz  
Ti  
On  
Ona  
Oni  
Vi  
Mi  
Vsi

kupujemo samo in edino v  
153 manufakturni trgovini

Srečko Pihlar

Maribor, Gosposka ulica 5

### Najfiniješe čajno maslo

iz sladke pastelizirane smetane od Prve prekmurske mlekarnice v zalogi edino v delikatesni trgovini Franc Kurinčič Aleksandrova cesta 31. 470

VIVI za splave, za živino, za perilo,

uzde, štrange, gurte (izdelek trdke Sinkovec)

na debelo in drobno priporoča

Drago Rosina - Maribor

Vetrinjska ulica 26. 569

## Klišeeje

vseh vrst, črtne in avtomatije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah točno po naročilu in v najkrajšem času

### JUGOGRAFIKA

tiskarna in založna dr. z. a. z.

LJUBLJANA

Sv. Petra nasip

23

## Dr. Vilko Marin

zopet redno ordinira

Maribor, Razlagova ul. 15

V nedeljo, dne 7. avgusta se vrši ob 15. uri v graščini na Gornji Polskavi

## prostovoljna sodna dražba

v zapuščino Viljemine baronice Post spadajočih premičnin, zlasti starinskih predmetov.

Dobro znana meščanska kavarna

## BRISTOL

v Vetrinjski ulici

nudi cenj. občinstvu prvovrstna domača namizna vina. Specijalitet: Breskova bovla. Dnevno sveže domače pecivo in raznovrstne delikatese. Vsi tu- in inozemski časopisi cenj. gostom na razpolago. Krasno urejeni in prahu prosti senčnat vrt. Priporoča se

Katica Kotnik-ova

650